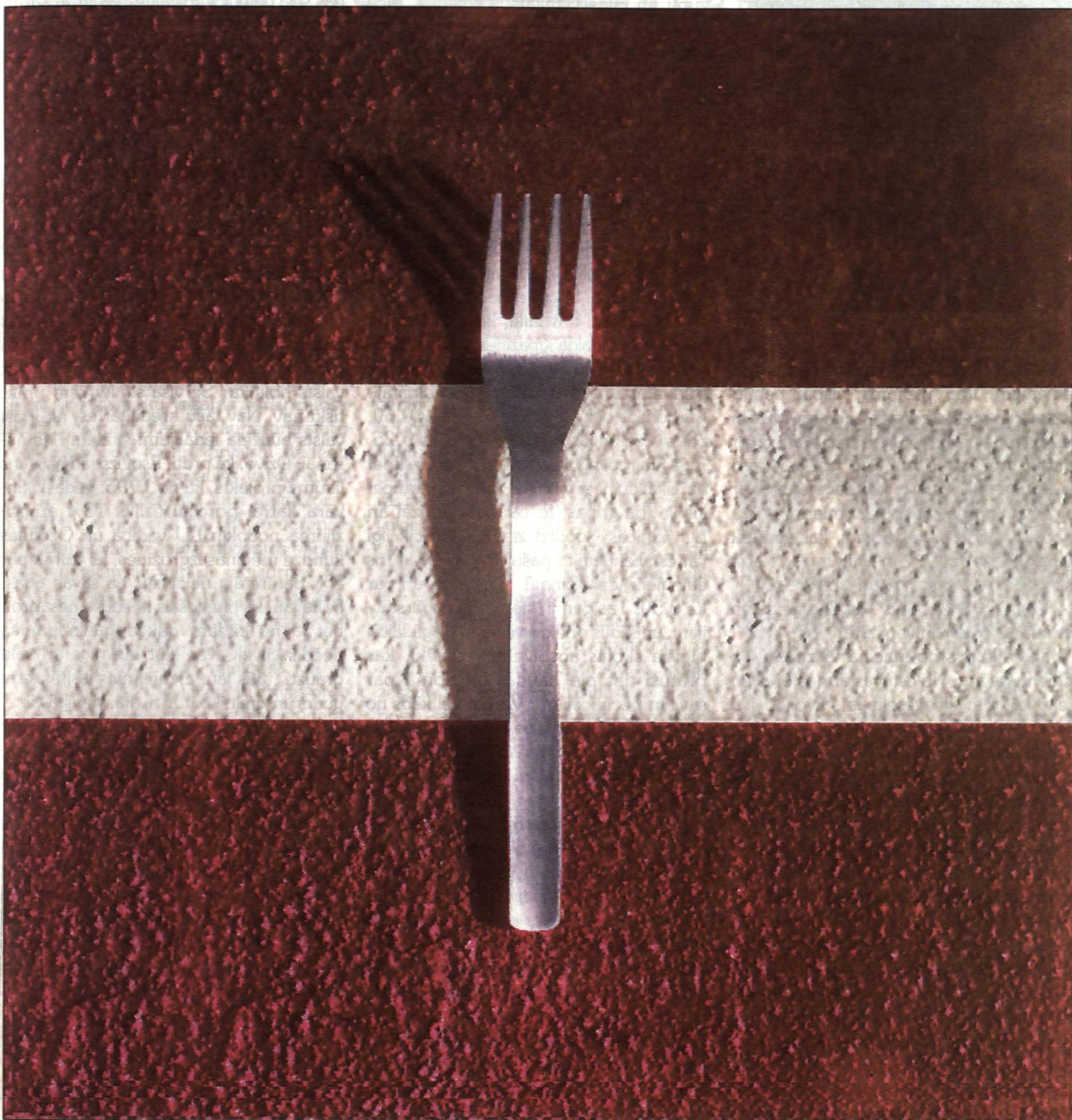

LATVIJAS UNIVERSITĀTES IZDEVUMS IZNĀK KOPŠ 1922. GADA 25. SEPTEMBRA

Universitātes avīze

Ceturtdiena, 17. novembris. Nr. 6. Maksā 15 santimus.

Par ko mēs domājam no rīta pamostoties, dienas vidū un vakarā pirms gulētiešanas? Jā, jums taisnība, cienijamais lasītāj, par ēšanu. Brokastis. Pusdienas. Launags. Vakariņas.

Brokastis var būt pirmās un otrās. Var vispār nebūt.

Foto: TENIS NIGULIS

Pusdienas var būt kā Tečeres kundzei - glāze sulas, bet var būt sastāvošas no trim ēdieniem. Var, protams, vispār nebūt. Launagā var iedzert tēju ar grauzdētām maizītēm, var ieēst augļus. Iespējams, var vispār neēst. Vakariņas var ēst mājās un priecāties, ka pats proti pagatavot, var slavēt mammu, un būt apmierināts, ka gadījies laba sieva vai vīrs, kas vāra tik garšīgi, ka var aplaizīt pirkstiņus vai nolaižīt šķīvi. Bet vakariņas var arī izpalikt.

Ko un kā ēdam mēs - tie, kas studē un strādā Latvijas Universitātē?

Tas atkarīgs no maciņa biezuma. No ēdienu izvēles. No ēstuves atmosfēras un iekārtojuma. No veselības stāvokļa. No garastāvokļa. No kompānijas.

LU sabiedriskās ēdināšanas apvienības direktore Silvija Ozoliņa strādājusi pie projekta "Ēdināšana un ēšana darba laikā". Tādēļ lai runā fakti: Raiņa bulvāri 19 ik dienas maltīti ietur 490 cilvēku jeb aptuveni 51% no visiem šeit nodarbinātajiem. Vidēji katrs cilvēks ņem ēdienu par Ls 0,55.

Nenoliedzami, ka studentu ēdnīca uz LU jubileju pārvērtusies par patīkamu telpu. Uzbūvēta pat skatuves rampa. Tur gan vēl studenti no Mūzikas akadēmijas nespēlē džeziņu vai apetīti rosinošakas melodijas, bet gan jau. Vismaz topošie mākslinieki jau nāk. Nē, ne jau gleznot portretus kā Parīzes jaukajās kafejnīcās, bet gan ēst. Jo, kā stāsta Ozoliņas kundze: - Pirms pāris gadiem mūsu

apvienībai piederēja ēdnīca Mākslas akadēmijā, tur studenti varēja dabūt piena zupu un citus vienkāršus ēdienus, taču

procents no visām fakultātēm - 78%. Te ir jauna ēdnīca un kafejnīca "Lingva". Taču čeka lielums Ls 0,28. Tā, lūk, ar tiem maciņiem. Ari mazajās fakultātēs (Vēstures un filozofijas, Bioloģijas, Ģeogrāfijas, Ķīmijas) pirktspēja ir ceturtdaļa lata lieluma. Pārsvārā ēdot sievietes un lielākoties pieprasot kafiju vai tēju. Esot gadījumi, kad nav svarīgi, cik maksā, bet apetīti nosit neveiksmīga bufetniece. Nu ir cita, tāpēc pastāv cerība, ka Zeļļu ielā fizmati sāks ēst dūšīgāk.

Kaut gan, ja students dzīvo kopmītnēs, viņa ēdienkarte ir brokastis neēst, pusdienas sula un bulciņa, vakariņas cepti kartu-

mājeb VISS PAR ĒŠANU

ligums tika laužts un ēdnīca nodota firmai. Firmas mainījās viena pēc otras un rezultāts tāds, ka visi ligumi laužti, firmas aizvākušās, un daudzi studenti no Kalpaka bulvāra nāk ēst uz Raiņa bulvāri, jo firmas darbojas pēc bistro principa, un arī cenas augstākas.

Aiz kalniem nav laiki, kad būs iespēja pie pusdienu galda iepazīties ar savu nākošo ģimenes ārstu, jo Medicīnas akadēmijas studentus arī baro pelnīt kāri ēdinātāji. Karbonāde bez piedevām maksā Ls 0,60, bet trīs ēdamkarotes sautējuma Ls 0,25. Rīga jau ir pilna ar ēstuvēm - var aizskriet uz "Siguldu" ieēst picu un "brīvos" kartupeļus (ja ļoti gribas, to var noorganizēt arī LU ēdnīcās - dodiet ziņu!), taču cik ilgi var ēst vienu un to pašu? Bagātīgi - ar trīs ēdieniem iepriecina 1. ģimnāzijā un par Ls 0,50. Tas gan pašiem skolas pārstāvjiem, un šādus priekus vēderam sagādājuši bijušie skolas absolventi - cilvēki, kas pratuši tikt pie naudas un domā par saviem pēcnācējiem. Varbūt vēl kāds no LU absolventiem vēlas tikt ar labu vārdu ēdienreizēs pieminēts vai citādi godināts? Visi kopā mēģināsim meklēt, ja paši nenāk. Pagaidām gan Aspazijas bulvāri vēl tikai studē ekonomisti un finansisti, kas var jau atļauties vidēji dienā iepirkties par Ls 0,62. Šķiet, viņi var arī neizvēlēties šeit esošo ēdnīcu, kafejnīcu "Sigma", būru un veikalu - kafejnīcu pie vārtiem, un labāk situēti ļaudis to arī nedara, jo no 1744 studentiem un darbiniekiem pusdienu kādi 400. Domāju, ka noslēpums neslēpjas līdz paņemtajās sviestmaizēs, bet "Anrē", "Fredī" - visus jau nevar atcerēties. Ka ēst grib arī filologi liecina fakts, ka Visvalža ielā 4^a no 1022 pusdienu 800 cilvēku. Ja runā procentos, tas ir vislielākais

peļi. Visbiežāk ap vienpadsmitiem vakarā, kad pārnāks no kāda pasākuma, mēģinājuma vai treniņa. Ak, nabaga veselība!

Pirkt pilnvērtīgas pusdienas iznāk par dārgu. Šķiet, LU ēdināšanas apvienību nevar vainot, jo tā strādā ekonomijas režīmā. Pagājušajā gadā strādāts no rokas mutē. Vidējais uzcelojums - 33%. Visa gada peļņa tikai Ls 329. Kāda ir Latvijas valsts politika? Servisa studentiem praktiski nav. Nav taču kredītkartes, ne īpaši valsts budžeta iedalījumi studentu ēdināšanai. Dzīvo, kā proti. Esot izstrādāts jauns likuma projekts, ka no 1995. gada 1. janvāra katrai porcijai uzliks 18% apgrozījuma nodokli. LU vadība un Ozoliņas kundze mēģinās izgrozīties, lai vairāk par 8% patērētājs neizjustu uz savas ādas. Saka jau, ka paēdušais neēdušo nesaprot, bet ja nu kādam nāk apgaismība, ka neēdis cilvēks var kļūt dusmīgs un sākt grauzt... Jūs jau, cienijamais lasītāj, esat gudrs un zināt, ko. Lai nu kā, vienīgā vieta, kur studentiem papļāpāt par dzīvi un mākslu ir fakultāšu kafejnīcas. LU direktoram Atim Peiča kungam ir ideja Raiņa bulvāri 19 pasniedzēju ēdnīcas vietā atvērt stūrīti, kur uzsist kārtis, iedzert aliņu vai sulu. Ja Studentu Padome saņemsies un atradis domubiedrus, kas, ne gluži par velti, savestu kārtībā restorāna telpas un vasaras dārzu Basteja bulvāri 12, tad varētu rasties studentu kopbūšanas vieta pašā Rīgas centrā. Cilvēks nav vientuļā sala un nepavisam ne - neēdājs.

studentu - izaugsmē svarīga ir ne tikai auditorijas vai bibliotēkas, bet arī studentu kafejnīcas atmosfēra.

Kā pastāstīja Kristaps Blūms, konferencē dažādu valstu pārstāvji informēja par studentu ēdināšanas problēmām un to risinājumu, tā kā kopaina izveidojusies visnotaļ daudzkrāsaina.

Lūk, neliels ieskats par sociālās infrastruktūras - šoreiz studentu ēdināšanas - finansēšanu vairākās pasaules valstīs.

Vācijā šīs problēmas risina katrā fede-

Austrumeiropas studentu dzīvē, arī sociālās infrastruktūras organizēšanā.

1992. gadā Slovēnijā tika nodibināta Studentu Savienība ar saviem statūtiem un darbības likumiem. Studentu ēdināšanā patlaban tiek izmantota kuponu sistēma, kas dod iespēju studentam mēnesī iegādāties 20 kuponus, katru 2 DM vērtībā - vienām pusdienām. Bet paši slovēņi uzskata, ka šai sistēmai ir vismaz divi būtiski trūkumi - apkalpošanas kvalitātes neatbilstība cenai un arī, iepērkoties par kupo-

/// EKSIŠTĒJAM, LAI ĒSTU VAI ĒDAM, LAI EKSIŠTĒTU?

Par šo jautājumu cilvēki ir strīdējušies jau kopš mūžseniem laikiem, bet to, ka arī mūsu dienās ēšanas problēmu - ko ēd, kā kurā valstī ēd - uztver ļoti nopietni apliecina arī starptautiska mēroga konference, kas septembra beigās notika Minhenē un kurā tika runāts par visiem iepriekš minētajiem jautājumiem, tikai atbilde uz jautājumu, kas ēd, šoreiz bija skaidra un nepārprotama - studenti. Un arī no Latvijas šajā konferencē piedalījās studenti, LU Studentu Padomes pārstāvji - Juris Vaidakovs un Kristaps Blūms.

"Konferences pamattēma bija sociālās infrastruktūras attīstība un tās nozīme - it īpaši starptautisku vasaras kursu rīkošanā, kultūras aktivitāšu organizēšanā starptautiskā mērogā, kā arī ārvalstu studentu aprūpei - dažādu pasaules valstu augstskolu dzīvē," pastāstīja Juris Vaidakovs.

Viņš arī uzsvēra, ka jau konferences atklāšanas vakarā latvju studentus pārsteigusi akadēmiski elitārā sabiedrība, kas sapulcējušies, lai šīs problēmas risinātu - pārsvarā augstskolu vadības un kompetentu valdības struktūru pārstāvji, to vidū studentu skaits esot bijis minimāls. Tas laikam gan pierāda, ka studentu dzīves problēmas kā savējās uztver ne tikai studenti.

Šīs konferences, ja tā var teikt, moto esot bijusi tēze, ka personības - respektīvi-

rālajā zemē pastāvoša studentu arodbiedrība, kas finansējumu saņem no reālajiem ienākumiem. Tāpat arī katrs students iemaksā 50 DM šai organizācijai. Arodbiedrības darbā piedalās universitāšu vadības pārstāvji, pārstāvji no studentu vidus un arī cilvēki no federālo zemju pašpārvaldes. Jumta organizāciju - visas Vācijas studentu arodbiedrību - finansē lokālās, maksājot par katru savā aprūpē esošu studentu 1,5 DM. Bet šīs studentu arodbiedrības nav atbildīgas par ārvalstu studentu aprūpi.

Francijā līdzekļus studentu ēdināšanai dod valdība un katrā reģionā ir sava studentu sociālo lietu pārvalde, kuras sastāvā ir 7 cilvēki no vietējās pašpārvaldes, 7 studentu pārstāvji, no universitātes vadības 3 pārstāvji un vēl 3 no sociālās infrastruktūras personāla. Studentu sociālo lietu pārvalde finansējumu saņem no reģionu pašpārvaldēm. Visās studentu ēdnīcās pastāv arī vienotas cenas - vienas pusdienas maksā 13 frankus, apmēram 2 \$ 40% no cenas dotē valdība, 60% - paši studenti.

Anglijā, atšķirībā no citām Eiropas valstīm ar sociālās infrastruktūras organizēšanu un problēmu risināšanu nodarbojas sabiedrībā ietekmīgās, tradīcijām bagātās Studentu Apvienības.

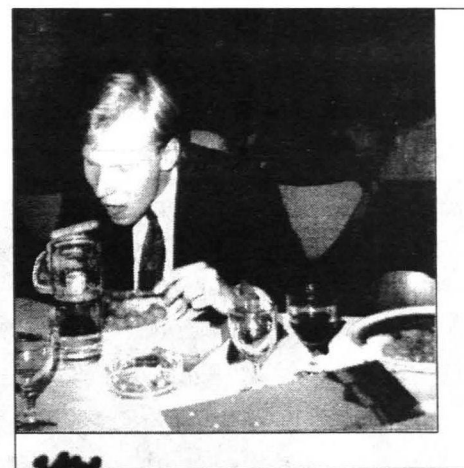
Pēdējā laikā pārmaiņas ir notikušas

niem students esot spiests justies kā otrās šķiras cilvēks.

Čehijā, tāpat kā Polijā, valdība sedz izdevumus par gāzi, elektrību un virtuves iekārtām studentu ēdnīcās, kā arī subsidē 30% no ēdiena cenas. Bet nav zināms, kāda sistēma tiks ieviesta nākotnē.

Jā, tā ēd pasaulē! Bet pēc iepazīšanās ar šādu informāciju gribas jautāt, kādu ceļu ir izvēlējušies Latvijas studenti, ēd, lai eksistētu vai eksistē, lai ēstu?

*Jura Vaidakova un Kristapa Blūma
stāstītajā ieklausījusies
MAGDA RIEKSTIŅA*

DIĒTISKĀ SVIESTMAIZE

Novārītu un notirītu bieti sarīvē uz smalkas rīves. Notīra un sarīvē ābolu. Bietes un ābolus sajauc ar sviestu. Baltmaizei uzsmērē sviestu, virsū liek iegūto masu.

KARSTĀS SVIESTMAIZES

1. variants.

Olu sakuļ ar cukuru un vaniļu, pievieno biežpienu, visu samaisa, liek aukstumā. Ābolus vai ogas - plūmes, ķiršus, aprikozes, persikus notīra, sarīvē. Baltmaizi sagriež 2 cm biežumā, mērcē pienā, uzsmērē tai biežpiena masu. Virsū liek slāni

RECEPTES - ŠOGAD NAV ĀBOLU ĢADS

ābolus, bumbierus vai banānus, nākošā kārtā sarīvētās ogas. Sviestmaizes saliek uz pannas, kur uzlieta augu eļļa, un liek cepeškrāsnī uz 5 - 10 minūtēm. Gatavās sviestmaizes pārlej ar krējumu un ēd kopā ar kakao, tēju vai kafiju.

2. variants.

Sieru sarīvē, pievieno jēlu olu un ķīmenes, majonēzi. Sarīvē svaigus burkānus un ābolus. Uz maizes gabaliem uzliek masu, virsū sarīvētos burkānus un ābolus. Vēl pa virsu var uzlikt redīsa vai tomāta gabaliņus.

Cep cepeškrāsnī.

KĀPOSTU KOTLETES AR ĀBOLIEM

400 - 600 g kāpostu, 350 - 380 g ābolu, 160 g piena, 60 g mannas, 1 ola, 40 g cukura, 40 g miltu, 60 g sviesta, sāls.

Notirītus svaigus kāpostus nomazgā, smalki sagriež un vāra pienā, kam pievienots ūdens. Gataviem kāpostiem pievieno notirītus, sagrieztus ābolus un turpina vārit. Vēlāk maisot pievieno mannu, cukuru un vāra 10 minūtes. Pievieno sāli un olas. Labi samaisa. No masas veido kotletes, kuras apviļā miltos. Cep no abām pusēm, līdz tās kļūst zeltaini brūnas.

PAR KOPĪGU BALTIJAS AUGSTSKOLU AKREDITĀCIJU!

24. un 25. oktobrī Rīgā noritēja Baltijas valstu augstākās izglītības institūciju vadības pārstāvju tikšanās. Latviju šajā konferencē pārstāvēja 12 Latvijas augstskolu rektori, to skaitā LU rektors profesors Juris Zaķis, LLU rektors Voldemārs Striķis, RTU rektors Egons Lavendelis un divu citu augstskolu prorektori. No Lietuvas bija ieradušies divpadsmit viesi, bet no ziemeļu kaimiņiem - Igaunijas, tikai četri.

Konferencē piedalījās arī visu triju Baltijas valstu izglītības ministri - Latvijas Izglītības, zinātnes un kultūras ministrs Jānis Vaivads, Lietuvas Izglītības un zinātnes ministrs Vladislavs Domarks un Igaunijas Izglītības un kultūras ministrijas kanclers Veiko Jurisons. Arī par konferences svarīgāko notikumu, līdztekus savstar-

un runāja arī par reģionālo universitāšu lomu kopīgajā augstākās izglītības sekmēšanā un attīstībā. Kā piemērs tika minēta Rēzeknes universitāte.

"Augstākās izglītības sistēmai ir jābūt atklātai sabiedrībai un tautai," sacīja Striķa kungs. "Bet tai pat laikā, tā kā tieši augstskolās koncentrējas tautas intelektuālais spēks, tad daudzus jautājumus par izmaiņām un eksistēšanu augstskolas ir tiesīgas risināt slēgti.

Kopīga akreditācija - tas ir svarīgs process un palīdzēs mums pašiem noteikt, kādā līmenī mēs atrodamies."

LKA rektors Pēteris Laķis atzīmēja, ka kopīga starpvalstu akreditācija - tas ir labākais eksperts augstskolu darba novērtēšanai. "Mūsu valsti ir liela interese par studiju iespējām Lietuvā un Igaunijā, tādēļ ir nepieciešamas kopīgi saskaņotas studiju

programmas," teica Laķa kungs. "Specifiska Baltijas valstu un arī citu Austrumeiropas valstu problēma ir augstākās izglītības un zinātnes integrēšanās iespējas Eiropā, to izpēte. Mēs tikai tad varam integrēties Eiropā, ja veiksmīgi un rūpīgi attīstīsim savu nacionālo intelektu - nacionālo klasisko izglītību, nacionālo kultūras izglītību un tā tālāk."

AML vārdā runāja šīs augstskolas mācību prorektors Jānis Zaļkalns, uzsverot, ka augstākās medicīniskās izglītības institūcijas ir īpašā situācijā, salīdzinot ar citām augstskolām, jo ir ļoti cieši saistītas ar savas valsts veselības aizsardzības sistēmu.

Foto: TENIS NIGULIS

pējai informācijas un pieredzes apmaiņai, var uzskatīt to, ka visu triju Baltijas valstu izglītības ministri kopīgi parakstīja nodomu protokolu par augstākās izglītības kvalitātes kopīgu vērtēšanu un akreditāciju.

LU rektors Zaķa kungs uzsvēra ciešo saistību klasisko Baltijas universitāšu starpā

"Mēs nevaram automātiski pārņemt nevienu citas Eiropas valsts modeli. Ir jāveido pašiem savs."

MAGDA RIEKSTIŅA

Izstādes atklāšana

Foto: TENIS NIGULIS

RĪGA- HANZAS PILSĒTA

Rostokas pārstāvis Dīters Zelke, kurš savā laikā ir mācījies ekonomiku Latvijas Universitātē, "UA" paskaidroja, ka ideja par izstādes veidošanu radusies jau 1992. gadā. "Hanza '93" tāpat kā šī gada izstāde tika veidota ar mērķi tuvināt Baltijas saimnieciskos kontaktus ar Ziemeļvācijas reģionu, lai veidotos tālākās partnerattiecības.

Šogad izstādē bija stends, kurā reprezentējās Latvijas Universitāte,

tādā veidā paplašinādama ārzemju firmu redzesloku par Rīgu. Jāpiebilst, ka, atšķirībā no citiem izstādes dalībniekiem, LU eksponējās bez maksas, jo mūsu mācību iestāde ir bezpeļņas institūcija. Vēl viena būtiska atšķirība - LU rododendru audzes bija kā maza zaļa saliņa mūsdienu tehnoloģijas sasniegumu vidū.

Izstādes atklāšanā bija ieradies LU prorektors prof. R. Kondratovičs.

Latvijas augstskolās pastāv un darbojas vai vēl tikai top un pilnveidojas studentu pašpārvaldes - dažās augstskolās tās ir pat vairākas, bet vēl citās - jau ar ilgu vēsturi un stabilu Satversmi. Šo pēdējo vidū ir arī Rīgas Tehniskā universitāte. Par tās Studentu parlamenta dzīvi un darbību "UA" laipni piekrita pastāstīt Studentu parlamenta viceprezidents ROMUALDS LAMSTERS.

KĀ TIKT LIDZ VICEPREZIDENTA KRĒSLAM?

- Doma, ka RTU ir jābūt studentu pašpārvaldei, radās jau krietni sen, iepazīstoties ar citu Eiropas valstu universitāšu pieredzi, kur studentu pašpārvaldes pastāv jau savus 10-20 gadus. No Vācijā pastāvošā studentu pašpārvaldes likuma nedaudz mēs RTU mēģinājām paņemt un piemērot saviem apstākļiem.

Ieguvām oficiālo nosaukumu RTU Studentu parlaments. Protams, tika ieviesti nelieli papildinājumi Satversmē, kas mums šķita nepieciešami. Kompromiss tika atrasts arī ar RTU valdību un Satversme tika pieņemta. Tās pamatidejas tika aizgūtas no pirmās Latvijas brīvvalsts laika dokumentiem, kad arī pastāvēja Studentu parlaments, gan ar citādu nosaukumu - tomēr ar savām tradīcijām, savu Satversmi. Galvenā atšķirība starp tālaika un tagadējo studentu pašpārvaldi ir tā, ka tolaik šī organizācija sastāvēja gandrīz tikai no korporāciju biedriem. Šodien, kaut arī ir atjaunojusies korporāciju kustība, tās nav savus pārstāvjus integrējušas Studentu parlamentā. Satversmē arī ir paredzēts, ka var iesaistīties korporāciju pārstāvji - šobrīd ir kādi četri, pieci cilvēki.

- *Kāds patlaban ir Studentu parlamenta galvenais darbības virziens?*

- Mēs esam starpposms starp studējošajiem un administrāciju, pārstāvam studentu intereses augstākajos vadības līmeņos. Aktīvi sadarbojamies ar rektorātu, palīdzam organizēt dažādus saviesīgus pasākumus - pēdējais šāds pasākums bija RTU gadadienas svinības. Nodarbojamies arī ar kreditēšanas jautājumu

risināšanu. Piedalāmies arī studiju procesa organizēšanā, lēmumu, kas attiecas uz studentu studiju procesu, pieņemšanā. Varētu droši apgalvot, ka Studentu parlamenta viedoklis tiek respektēts. Nevaru teikt, ka būtu bijis gadījums, kad administrācija nebūtu mums nākusi pretī - arī šobrīd mums tiek piešķirtas jaunas telpas, kurās ir iespējams rīkot dažādas saiešanas vai seminārus studentiem. Bet visas izklaides, ko organizējam, ir pakārtots jautājums - protams, bez tām neiztik neviens students, studentiem ir vajadzīga ne tikai akadēmiskā zinību atmosfēra, ir arī jāizklaidējas - domāju, man piekritis ikviens students. Galvenais tomēr ir ar studiju procesu saistītais darbs.

- *Kādas attiecības pastāv starp RTU Studentu parlamentu un šīs pašas augstskolas studentu arodbiedrību?*

- Ir mierīga līdzāspastāvēšana, Studentu parlamentā ir viens arodbiedrības pārstāvis. Protams, ir gadījūšas domstarpības dažādos jautājumos, bet mēs viens otra dzīvi netraucējam un arī lielos mērogos neķīvējamies, kā tas notiek vienā otrā citā augstskolā, kā piemēram...

- *Medicīnas akadēmijā.*

- Tev pilnīga taisnība. Esmu bijis pie kolēģēm AML, mēģinājis noskaidrot konflikta iemeslus, arī ar savu pieredzi palīdzēt, bet laikam veltīgi. Nezinu, kāds būs konkrētais gala rezultāts, bet pašreizējā situācijā varu tikai teikt - šāds problēmas risinājuma veids neder. Un nav jau arī ko dalīt. Ja vēl būtu, bet nav taču.

- *Tavs viedoklis par topošo LSA?*

- Mans viedoklis ir samērā pesimistisks. Esam uz priekšu tikuši tikai mazu soli, jo ir pārāk daudz neatrisinātu iekšējo problēmu. Ir jābūt ļoti augstiem mērķiem, visām augstskolām kopīgiem, un ir liela atšķirība vai savas prasības valdībai piesaka 1-2 augstskolas vai

arī visas akreditētās Latvijas augstskolas, kuru rektori veido Rektoru padomi.

- *Pastāsti, kā tu iesaistījies Studentu parlamentā, kāds ir tavs ceļš līdz Viceprezidenta krēslam?*

- Varu teikt, ka esmu izgājis praktiski visas hierarhijas pakāpes. Sāku darboties jau laikā, kad studēju pirmajā kursā. Toreiz jau RTU studentu arodbiedrība bija atdalījusies no darbinieku arodbiedrības. Iesaistījos šīs arodbiedrības darbā, un šādi uzzināju par Studentu parlamenta eksistenci. Nākamajā Studentu parlamenta kongresā, tika ievēlēta jaunā Studentu parlamenta vadība, arī es balotējos un tiku ievēlēts. Pēc pus gada mani ievēlēja valdē, pirms tam biju vadījis mācību komisiju. Darbojos valdē, kad tika ievēlēts pašreizējais prezidents Jānis Eglītis, es kļuva par viceprezidentu. Uzskatu, ka mēs kopā ar prezidentu Jāni Egliti esam ieviesuši daudz būtisku izmaiņu Studentu parlamenta darbībā pastāv nodaļas, kas nodarbojas ar konkrētu sfēru - juridisko lietu nodaļa, finansu nodaļa, lietvedības nodaļa, ārējo sakaru nodaļa, mācību nodaļa. Ir valdes priekšsēdētājs, kurš vada valdi, kas sastāv no valdes locekļiem - nodaļu vadītājiem, prezidents un viceprezidents. Tie būtu svarīgākie amati RTU Studentu parlamentā.

*Romualdu Lamsteru uzklusījusi
MAGDA RIEKSTIŅA*

Šie visi "bida" Latvijas Studentu Apvienību. Otrais no labās Romualds Lamsters

SKUMJAS ACIS JUMS ŠOVAKAR

Latvijas Medicīnas akadēmija ir bagāta ar studentus pārstāvošām, savstarpēji ne pārāk draudzīgām un savstarpēji ne pārāk iecietīgām organizācijām. Šajā augstskolā pastāv gan Studentu pašpārvalde, gan studentu arodbiedrība, gan arī darbojas Medicīnas Studentu asociācija. Šoreiz ieskats tieši šīs asociācijas visnotaļ daudzkrāsainajā dzīvē.

"GRIBAM KOORDINĒT SAVAS AUGSTSKOLAS DZĪVI".

Tā saka Latvijas Medicīnas Studentu asociācijas pārstāvji, uzskatot, ka asociācija ir pati populārākā studentu organizācija AML.

Medicīnas Studentu asociācija ir dibināta 1989. gadā, bet toreiz asociācijas darbība pārsvarā bija orientēta Latvijas un ārzemju studentu apmaiņas organizēšanā - katru gadu 20 - 25 AML studentiem bija iespējams iepazīties ar studiju procesu kādā ārvalstu augstskolā. LMSA ir iestājusies arī Pasaules Medicīnas Studentu Internacionālajā federācijā, kurā piedalās 54 pasaules valstis. Medicīnas Studentu asociācija ir tiesīga piedalīties ikgadējās studentu apmaiņas un, noritot projektam, kurā iesaistījušās vairākas valstis, saņemot konkrēti no Vācijas Latvijas medicīnas studentiem sūtīto zinātniski medicīnisko literatūru.

"Mēs gribam koordinēt un vadīt studentu dzīvi AML - organizējam kā studentu balles, tā apkārtnes sakopšanas talkas. Kādam jau tas ir jāorganizē," pastāstīja LMSA pārstāvis Ivars Vanadžiņš.

Medicīnas Studentu asociācijai ir jāsa-

stopas arī ar dažādām grūtībām, nesaprotami no AML vadības puses. Tā piemēram, jau pusgadu asociācijai tiek solītas jaunas telpas, bet vēl līdz š. g. oktobra vidum tā mitinās tajās pašās vecajās telpās, un nu jau vairs jaunas telpas pat nesola. Bet kā mēdz teikt - cerība zūd pēdējā. Tā arī šoreiz.

"Mūsu asociācija vēlas būt organizācija, kuras pamatbūtība būtu tāda, ka jebkurš students, kam ir kāda ideja par studentu dzīves organizēšanu vai kāda problēma, var vērsties tieši pie mums," sacīja Agnija Budovska Medicīnas studentu asociācijas prezidente. "Bet LMSA darbība notiek arī ārpus akadēmijas. Tiek organizēti veselības mācības skolotāju kursi un masieru kursi, ir plaša sadarbība ar kolēģiem ārzemēs."

Kā uzskata asociācijas vadības pārstāvji, šobrīd LMSA galvenais pluss ir tas, ka asociācijā iestājas tikai tie studenti, kuri jūtas ieinteresēti, nevis automātiski pārstāv visus AML studentus kā Studentu

Foto: TENIS NIGULIS

Medicīnas Studentu asociācijas prezidente
AGNIJA BUDOVSKA

Pašpārvalde. Patlaban asociācijā ir pāri par simts studentu un, ņemot vērā vispārējo topošo mediķu sabiedrisko pasivitāti, tas nemaz nav maz. LMSA esot pati populārākā studentu organizācija studentu vidū.

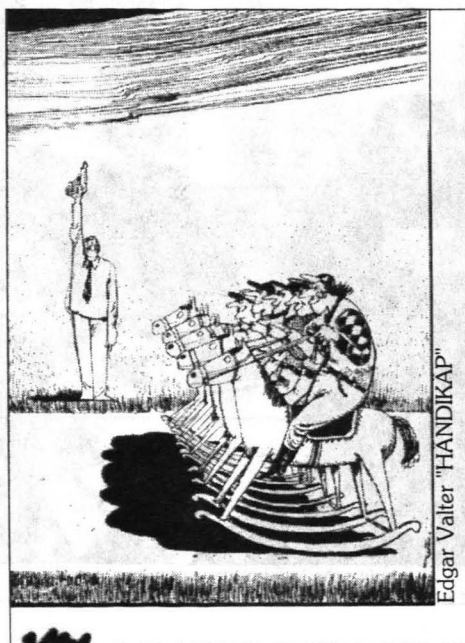
Asociācija ir arī iesaistījusies AML tik aktuālās problēmas - kavēto nodarbibu apmaksāšanas - risināšanā.

MAGDA RIEKSTIŅA

Atgrieziamies pie VĒTRAS MEDIĶU VIDŪ

1994. gada 13. septembrī AML rektors J. Vētra, Latvijā pazīstams kā reformators, kurš sakārtojis Medicīnas Akadēmijas finansu sistēmu, izdeva pavēli, lai racionāli izmantotu valsts budžeta līdzekļus un palielinātu studentu atbildību zināšanu un iemaņu apgūšanā. AML studentiem par neattaisnotu nodarbibu (ne lekciju!) kavējumu ieviesta maksa. Diemžēl daļa studentu to nav izpratusi. Mehānisms tika iedarbināts nesen, bet pār Latviju jau pārskanēja neapmierinātās topošo mediķu balsis. "Universitātes Avīze" centās uzzināt AML rektora J. Vētras argumentus.

- Kādi cēloņi tam, ka ieviesāt soda naudas?
- Tās nav soda naudas, bet kompensācija

Edgar Valter "HANDIKAP"

par izdevumiem, kas rodas augstskolai, organizējot atkārtotu mācību procesu. Atdot to, kas izdots noteiktai lietai, ir kompensācija.

Akadēmijai tas nav peļņas avots, tai nav mērķa pelnīt. Es būtu priecīgs, ja Akadēmija šeit nenopelnītu nevienu santīmu. Tas ir domāts kā disciplinēšanas līdzeklis tā apsvēruma pēc, ka par ārstu izmācīties nevar bez praktisko nodarbibu apmeklēšanas. Tajās lekcijās, kas ir paredzētas, ir jābūt klāt. Ir brīvais lekciju apmeklējums, bet praktiskās nodarbibas ir jāatstrādā. Bez nodarbibas tālāk studēt nevar. Nau- du prasām tikai, ja ir neattaisnots kavējums.

- Kas ir attaisnots un kas ir neattaisnots kavējums?

- Automātiski attaisnots kavējums ir slimības gadījums, ko apliecina veselības aprūpes iestādes izsniegts dokuments. Ja ir citi apsvērumi, ko par attaisnojamiem uzskata students, viņš var uzrakstīt iesniegumu un personīgi piedalīties deķānu padomes sēdē, kur izskatīs viņa lietu. Ja kavējums tiešām

Tagad, laikā, kad ik uz soļa sastopamies ar kaut kā jauna dibināšanos, vecā pārveidošanos, mainīšanās un parādīšanās procesiem kā augstskolu, tā arī visas sabiedrības dzīvē, sasparējušies ir arī Latvijas studenti. Jau pirms laba brīža Latvijas augstskolās bija vērojama studentu pašpārvalžu dibināšanās kampaņa, ko nevar uzskatīt par beigušos arī šobrīd. Bet studenti ir nolēmuši ne tikai koordinēt - lielākā vai mazākā mērā - savu augstskolu dzīvi, bet arī iziet ārpus Alma mater sienām. Šoruden izveidota Latvijas Studentu apvienība, kurā tiek pārstāvēti visu divpadsmit Latvijā oficiāli akreditēto augstskolu - to skaitā, protams, Latvijas Universitāte, Tehniskā universitāte, Lauksaimniecības universitāte, Kultūras akadēmija, Medicīnas akadēmija un citas augstskolas - studenti.

Foto: TENIS NIGULIS

UZ PRIEKŠU, STUDENTI!

Foto: TENIS NIGULIS

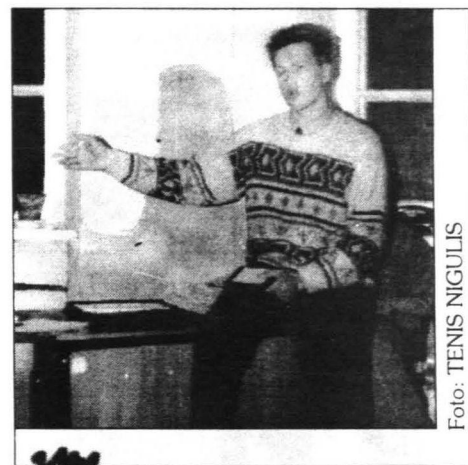

Foto: TENIS NIGULIS

Savā dibināšanas kongresā LSA sastādīja paziņojumu, kurā runāts par LSA nodibināšanās mērķiem, paužot uzskatu, ka LSA ir tapusi, lai varētu aizstāvēt studentu sociālās intereses, kā arī nodarboties ar akadēmisku vai kultūras pasākumu organizēšanu, un arī lai

mā, cerīgi liekas tas, ka ideju un darboties gribošu cilvēku nav mazums. Bet cik skaļi un cik sadzirdami Latvijas Studentu apvienība spēs un gribēs teikt savu vārdu nākotnē, to rādīs laiks.

MAGDA RIEKSTIŅA

attaisnojams, Akadēmija sedz izdevumus par atkārtotu nodarbību organizēšanu. Par neattaisnotiem kavējumiem tiek uzskatīti visi pārējie kavējumi.

- Vai naudas takse ir liela?

- Takse par vienu nokavētu stundu ir 5 lati 4.-6.kursam un 3 lati 1.-3.kursam, jo pēc mūsu ieskata jaunāko kursu studenti ir sociāli mazāk nodrošināti, neaizsargātāki. (A.Š. Kā mūs informēja kolēģi no laikraksta "Pulss" - šī nauda nav jāmaksā katram kavētājam. Par 5 latu dārgo atkārtoto nodarbību 5 kavētājiem ir jāmaksā 1 lats, bet, ja kavētājs ir viens - visi 5 lati.)

- Slodze medicīnas studentiem vienmēr ir bijusi vislielākā. Daudzi papildus strādā, visbiežāk ar medicīnu saistītu darbu. Kāda ir viņu attieksme pret šo pavēli?

- Visaugstākā likme mums ir cilvēku veselība un dzīvība. Daudzās sarunas ar studentiem man apliecina to domu, ka ir spēcīga sociāla problēma. Izdzīvot par tā saucamo stipendiju, kas īstenībā ir valsts pabalsts, ir neiespējami.

Manā izpratnē stipendijai ir jābūt tādai, par kuru var dzīvot un studēt. Vai darbs nav attaisnojams? Šajā jautājumā man kā rektoram ir jāpārstāv sabiedrības intereses. Ārsti, kas nāks no Latvijas Medicīnas akadēmijas, būs kvalificēti. Varbūt, ka studējošais sanitārs ir bijis ļoti labs darbinieks. Svarīgi, lai, pabeidzot Akadēmiju, viņš būtu labs ārsts, ne tikai sanitārs. Ja ir problēmas, ir jāmeklē vai nu ienesīgs darbs, kas kompensētu nodarbību atkārtotošanu, vai jāpemeklē šīs nodarbibas.

Attiecībā par pavēli - studenti, ar kuriem esmu runājis saprot studiju nopietno raksturu. Kas nevēlas saprast... Studenti jau nav viendabīga masa. Ir tādi, kas nedomā, par ko ir problēma, viņus interesē pats process, piemēram, organizēt mītiņu, kur viņš kā personība var izcelties. Tas ir saprotami, bet šoreiz nav izvēlēta istā problēma. Mani nesapratīs sabiedrība, ja atbalstīšu šādus studentus un teikšu, ka medicīnas studentiem vajadzētu kavēt.

- Maksāspējīgs students var kļūt par tā saucamo "mūžīgo" studentu un beigu beigās nopirkt diplomu. Vai tomēr pastāvēs atskaitīšana?

- Instrukcijā par studiju nobeigšanu ir skaidri pateikts, cik reizes un ko var kārtot. Iespēja maksāt, maksāt un maksāt nepastāv. Ja nav nolikts noteikts skaits ieskaīšu, draud atskaitīšana. Naudai nav nozīmes, ja students izkrit eksāmenā.

- Kavēšanas problēma ir līdzīga visām augstskolām...

- Noteikti. Tai pievienojas mācību spēku zemās algas un studentu sociālais stāvoklis. Gribu pasvītrot, ka Medicīnas akadēmijas studiju zemā kvalitāte ir nesalīdzināmi bīstamāka par citu augstskolu paviršo attieksmi pret studijām.

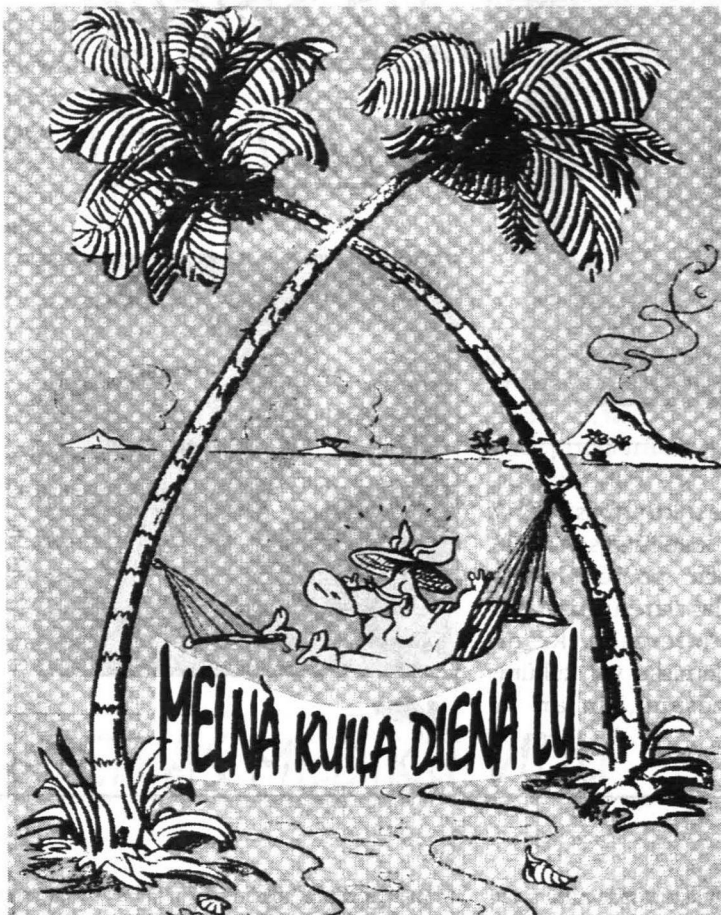
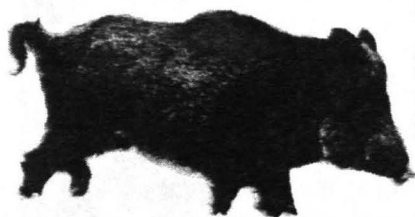
AJĀ ŠULTE

Novembris lielākajai daļai Latvijas iedzīvotāju saistās ar 18. datumu - Latvijas Republikas proklamēšanas svētkiem. Kaut arī daudz klusinātāk un ne tik plaši, tomēr dienu pirms tam - 17. novembrī - tiek atzīmēta Starptautiskā Studentu diena.

Šī diena saistīta ar traģiskajiem notikumiem Čehoslovākijā 1939. gadā, kad hitlerieši okupētajā Prāgā nogalināja medicīnas studentu Janu Opletalu un strādnieku Vāclavu Sedlāčeku. Abu bēres izvērtās par demonstrāciju, un nacisti to izmantoja, lai sāktu masu represijas. 1939. gada 17. novembrī tika arestēti un nošauti vairāki Čehoslovākijas Studentu Savienības vadītāji, vairāk nekā 1000 studentu un docētāju tika nosūtīti uz Zaksenhauzenes koncentrācijas nometni, slēdza visas augstskolas. Atsaucoties uz šiem

Šī nākotnes doma bija, kā rast materiālu atbalstu studējošo saimnieciskiem pasākumiem, un kā pirmo mērķi Studentu padome izvirzīja Studentu nama iegūšanu. Šādā namā bija paredzēts ierīkot bibliotēku, lasītavu, kluba telpas, grāmatnīcu, virtuvi, un tur trūcīgajiem par lētāku maksu cerēja izīrēt istabas. Studentiem, protams, tāda nama celšanai līdzekļu nebija - šim nolūkam sarīkotajos svētkos ar bundžinām, listēm, kā arī pārdojot zieģelišus, paredzēja savākt nepieciešamo summu. Ziedojumus vāca ne tikai Ri-

Melnie studenti bija tie, kas 1922. un 1923. gadā uzbruka 1. maija strādnieku mitiņu un demonstrāciju dalībniekiem, apmētājot tos ar akmeņiem, kokiem un smirdošām sulām. Viņu mīļākā dziesma bija "Apsēgloju melnu kuili", no kā arī radās šis nosaukums. "...no melniem studentiem galvenā kārtā sastādas Latvijas huglīgānisko fašistu organizācijas, kuru nekrietnie darbi pret strādniecību vispār pazīstami. Strādniecība pret to jūt stipru riebumu. Sarīkotās "studentu dienās" tad "melnā kuilja" kavalieri vāc ziedojumus sava

notikumiem, 1941. gadā Londonā notika daudzu valstu studentu organizāciju pārstāvju tikšanās, un tad arī nolēma katru gadu atzīmēt Starptautisko studentu dienu.

Taču interesanti būtu atzīmēt, ka studentu dienas Latvijā bija pazīstamas jau 20 gadus pirms šiem notikumiem. Tiesa gan, toreiz tās neatzīmēja novembri, bet septembra beigās. Pirmoreiz studentu dienas tika sarīkotas 1923. gadā, un tolaik tās sakrita ar LU dibināšanas gadadienu. "Jaunākās Ziņas" 1923. g. 28. septembrī rakstīja: "...šoreiz Universitātes svētku dienai piešķirta vēl īpaša nokrāsa. Mūsu studentu saime, mūsu nākamie intelektuālie priekšpulki redzamākā veidā, nekā tas līdz šim mēdza būt, grib parādīt savu aktivitāti, organizējot pirmo studentu dienu, aicinot visus dzīvos spēkus mūsu studentu starpā vienoties ap studentu nākotnes domu..."

gā, bet arī lielākajās Latvijas pilsētās, uz kuriem izbrauca vairāk nekā 100 brīvprātīgo.

Svētki parasti sākās ar atklāšanas aktu Nacionālajā operā. Valdības ložā sēdēja ministru prezidenta vietnieks un arī pārējie ministri. Starp goda viesiem - Igaunijas un Lietuvas sūtņi, ģenerālis Balodis, dažādi sabiedrības darbinieki un studenti. Vēlāk sekoja sporta priekšnesumi Armijas sporta laukumā (to laiku - Suvorova ielā), bet noslēgumā - akadēmisks vakars Amatnieku biedrībā un studentu balle - kabare Virsnieku namā. Tā bija pieejama tikai augstskolas saimei: mācībspēkiem un studentiem.

Pret studentu dienām bija vērojama arī negatīva attieksme. Sevišķi to izrādīja zināma strādnieku daļa. Žurnāls "Arodnieciskā vienība" 1925. gada 2. oktobra numurā šos svētkus nosauca par "melnā kuilja dienām".

nama celšanai, strādniecība vienmēr no tiem ir novērsusies un nav devusi ne sika santima..." ("Arodnieciskā Vienība", 1925. g. 2. okt.).

Lai arī sākumā bija domāts, ka studentu dienas kļūs ikgadējas un tradicionālas, jau 30. gadu presē vairs nebija atrodamas nekādas publikācijas par šiem svētkiem. Iespējams, ka tās svinēja daudz šaurākā lokā, ne tik plašā mērogā.

Pašlaik Starptautiskā Studentu diena - 17. novembris - par tradīciju kļuvusi Latvijas Lauksaimniecības universitātē, uz ko tiek aicināti arī citu augstskolu studenti. Nu ko - kas māc, tam nāk!

Materiālu sagatavoja
INESE SIKSNA

IR TRĪS BALSTI - ZINĀŠANAS, PIEREDZE UN INTUĪCIJA

Foto: TENIS NIGULIS

Prezidenta amatu, saturiski un arī nākotnē raugoties, vērtēju kā vienu no maniem attīstības posmiem. Amats ir sekundārais. Primārais ir tas, ko un ar kādu gandarījumu es spēju izdarīt. Nedomāju, ka pēc trīs prezidentūras gadiem man nāksies noiet malā. Nebūt nē. Noteikti palikšu politikā un darbošos sabiedrības labā. Protams, katram cilvēkam pienāk vecums, kad ir jānokāpj no sasniegumu virsotnes. Tomēr ikviens ir sastapis cilvēkus, kuri arī mūža nogalē ir pilni optimisma un dzīvesprieka par to, ko viņi ir veikuši un veic.

Ja kāds man jautā, vai valsts prezidentūra nozīmē izsmeltas mūža iespējas, tad parasti kā piemēru minu nākamo pakāpi - tautas vēlētu prezidentu.

Foto: TENIS NIGULIS

Ir trīs balsti, kas man dod spēku darbam, - zināšanas un pieredze, ko deva apkārtējie vai esmu guvis pats. Trešais balsts ir intuīcija, ko nekādā gadījumā nevērtēju zemāk par pirmajiem diviem, jo tieši tā bieži vien ir pati būtiskākā, cilvēkam esot politikas virsotnē. Liekas, ka eksistē garīgais spēks, kas nāk no kosmosa vai Debesīm un kas vada un virza personību. Reizēm iegriežos baznīcā, jo ticu neredzamajam un nesataustāmajam, kas tomēr eksistē.

Foto: TENIS NIGULIS

Ja mums ar ASV prezidentu nebūtu savstarpēju simpātiju, tad droši vien man tik isā laikā neizdotos uzaicināt Bilu Klintonu uz Rīgu. Es domāju, ka liels nopelns ir arī latviešu tautai, mūsu kultūrai un mentalitātei, ka šī vizīte bija tik labi izdevusies. Varbūt tieši piecdesmit nebrīves gadi lika mums vairāk sasparoties un lepnāk pacelt galvas. ASV prezidents un viņa kundze uztvēra kā fenomenu to, kā viņus sagaidīja, kā viņi tika sveikti. Arī vēstniecības pārstāvji atzina, ka Rīga prot sevi parādīt.

Domāju, ka pēc piecdesmit gadiem mūsu valsts prezidents smaidīs tikpat daudz, cik šobrīd ASV prezidents. Pagaidām pie mums ikdiens ir daudz grūtāka, pilna ar dažādiem negaidītiem pavērsieniem, absurdām situācijām. Es, būdams ASV, Baltajā namā, redzēju, ka tur problēmas ir citādākas.

Tāpat viņiem "keep smiling" ir ieaudzināts jau kopš bērnības.

Un vēl, protams, katrai tautai ir sava mentalitāte. Mēs esam ziemeļu tauta, tātd skarbāki, nopietnāki, daudz vairāk vērsti sevi. Arī no zviedriem vai norvēģiem nevar gaidīt mūžīgu smaidīšanu.

Foto: TENIS NIGULIS

Ierosinājumu mainīt Satversmi jau ir izteikušas vairākas frakcijas, es tās atbalstu. Tomēr negribētu vilkt paralēles ar 1934. gadu. Tautas vēlēta prezidenta institūcijā es saskatu iespējas paplašināt demokrātiju, jo, ja prezidentu ievēl nevis 100, bet 1,5 miljoni cilvēku, tad tā ir vispatiesākā demokrātijas izpausme, kas vispār iespējama.

Kopumā esmu par demokrātiskuma principu maksimāli plašāku realizāciju, jo tikai demokrātijai piemīt isteni cilvēciskās vērtības, kas saglabājušās gaduūkstošiem ilgi. Pārējais pasaules vēsturē ir tikai "baltie plankumi" dabiskajā demokrātijas attīstības procesā.

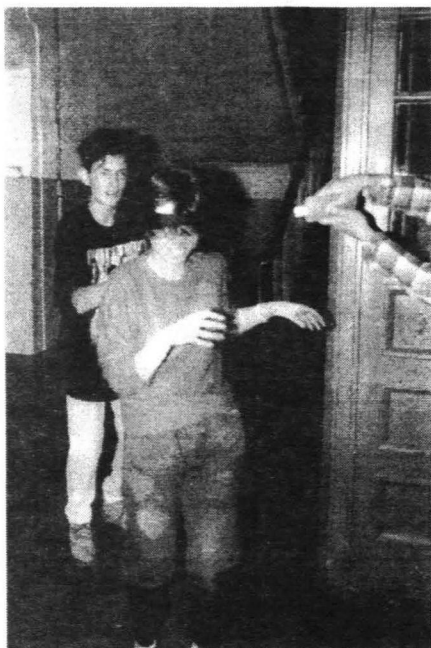
Mūsu situācijā valdības krīzi vērtēju kā normālu parādību, jo partijām ir jāattīstās, piesaistot sev iespējami plašāku iedzīvotāju loku. Tā, piemēram, LZS ir aplami turēties tikai pie arkla, nerisīnot inteliģences problēmas.

Prezidentā ieklausījušies
DACE KREJERE
un ROBERTS PUTNIS

SVĒTKI, KAS NESMIRDĒJA

- šādu nosaukumu varētu likt pasākumam, kas 27. oktobra vakarā noritēja Ķīmijas fakultātē, proti, pirmkursnieku iesvētīšanai, jo, kā teicis kāds gudrais: "Ķīmijā nekas nesmird, viss smaržo."

Ar aizsietām acīm preti nezināmajam...

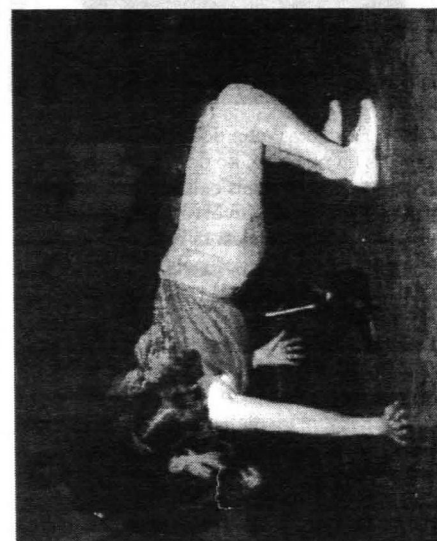
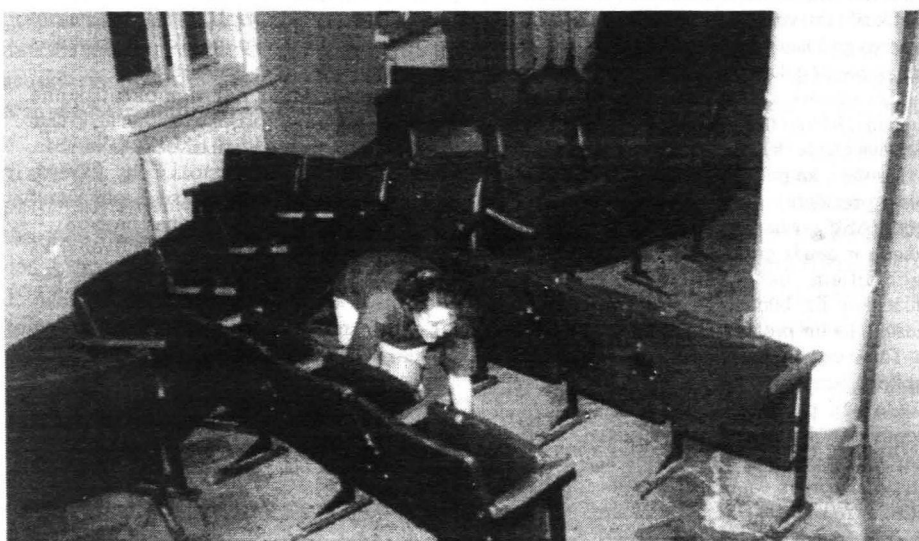
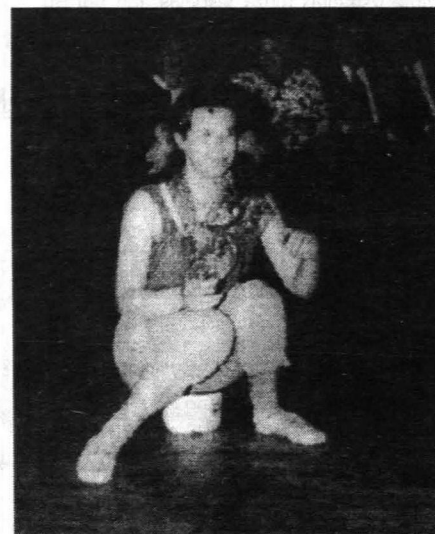
*Balle visu vēroja, dzirdēja
un fotografēja
INESE SIKSNA
un TENIS NIGULIS*

"Kā gulbji balti padebeši iet,
Kā vārdes slapji fukši lien."

Vakara "nagliņa" - hokejs ar slotaskātiem un slapjām grīdaslupatām. Ar uzvaru 6:3 vadība pierādīja, ka ir soli priekšā fukšiem.

Tā vis nav visticpa uz zelta oliņas... Fuksene uz naktspodīņa, ēdot maizi ar pipariem, aso mērci un gurķi.

Vadība pirms hokeja mača. No kreisās: pasn. S. Pastare, sekretāre Vija, dekāns J. Drēgeris, prof. E. Jansons, prof. A. Zicmanis, doc. V. Kalķis.

Kas var būt labāks par drauga plecu blakus. Ari turpmāk - tikai uz priekšu.

Fukši pēc mocībām - kolektīvisma gars un kopības izjūta. No tā visa radās tāds FUKSIS: vidējais svars: 50 - 80 kg
vidējais garums: 140 - 190 cm
acu krāsa: visvairāk pelēkā, tad seko zila, zaļa, brūna, vienam - Berlīnes zaļā uz vienu cilvēku 17 veseli zobi, četriem protēzes, veselības stāvoklis apmierinošs, daži puņķaini, precējies viens, viena - neprecējusies atraitne, dzīvo draudzīgi, sakāvušies nav attieksme pret ķīmiju: vienaldzīga - 3, pozitīva - 33, graužoša - 1, negatīva - 1
mīļākais ķīmiskais savienojums - spirts
sasniegumu ķīmijā nav, bet būs, ja fakultāti neuzspridzinās vai neizkvēpinās
ēd daudz - visu, kas nekust un nebļauj. Mīļākais ēdiens - cepti kartupeļi ar karbonādi.

PALIDZĒSIM PAŠI SEV

Pagājušajā gadā starptautiskās studentu kartes iegādājās 2900 Latvijas augstskolu studenti. Tagad Studentu Iniciatīvas Fondam pienākušas jaunas studentu kartes, kuras iegādājoties par 2 latiem jau tagad, 1994. gada nogalē, būs derīgas arī visu 1995. gadu.

ISIC Asociācija ir izveidojusi ISIC Palīdzības Līniju (ISIC Help Line)- īpašu neparedzētu gadījumu dienestu studentiem, kas ceļo. Šo pakalpojumu var izmantot jebkurā diennakts laikā jebkurā pasaules malā. Palīdzības Līnija ir izveidota, lai nodrošinātu studentu ar speciālu informāciju, plānojot ceļojumu, vai palīdzētu, ja ir radušās problēmas ārzemēs.

Pirms ceļojuma var saņemt informāciju par veselības noteikumiem valstī, uzzināt, vai ir nepieciešamas kādas īpašas vakcīnas un vai šajā valstī pastāv kādi veselības brīdinājumi. Palīdzības Līnija sniegs jebkuru informāciju, kas ir saistīta ar vizām.

Kas noteikti būtu jāzina? Ja jums sāk "klibot" veselība, jums tiks atrasts atbilstošs ārsts vai slimnīca tajā valstī, no kuras jūs zvanāt. Ārstēšanas izdevumi netiek apmaksāti, tātad pirms brauciena jāgādā par savas veselības apdrošināšanu. Jums sagādās arī izrakstītās zāles, kuras nav pieejamas valstī. Ja radušās problēmas ar likumdošanu, jums ieteiks juristu, kas runā jūsu valodā, sazināsies ar noteiktas valsts vēstniecību vai konsulātu ārzemēs. Kā arī - koordinēs steidzīgu paziņojumu aizsūtīšanu ģimenei, palīdzēs atgūt pazaudētas vai nozagtas transporta biļetes, noorganizēs ārkārtējas izmaiņas ceļojumu plānos, taču Palīdzības Līnija neapmaksā izdevumus, kas saistīti ar šiem pakalpojumiem.

ISIC Palīdzības Līniju bez maksas var izmantot tikai Starptautiskās Studentu Identifikācijas Kartes īpašnieki, 24 stundas diennakti jebkurā pasaules malā.

Piezīmju blociņā atzīmējiet Palīdzības Līnijas telefonu- Londona (+ 44) 81 666 9205. Tas uzrakstīts arī starptautiskās studentu kartes aizmugurē. No sākuma piezvaniet starptautiskajam operatoram un lūdziet jūs savienot ar numuru. Pēc savienošanas ar ISIC Palīdzības Līniju ir jānosauca savs starptautiskās studentu identifikācijas kartes numurs un jāpasaka savas problēmas.

Ir iznākušas jaunas studentu servisa grāmatas, kuras var iegādāties vai pašķirstīt SIF ofisā. Tās ir "ISIC pasaules ceļojumu rokasgrāmata 94/95".

Vasarā no Latvijas uz Vāciju bija aizbraukuši 12 studenti (11 no LU, 1 no RTU), lai piedalītos AIESEC organizētos semināros un strādātu Vācijas firmās saskaņā ar savu specialitāti vai interesēm.

SIF informē, ka nākošgad no aprīļa līdz oktobrim var pieteikties uz IAESTE organizēto darbu ārzemēs. Interesentus jau tagad lūdz ierasties SIF ofisā līdz janvārim.

AIJA ŠULTE

ADRESE:

Raiņa bulv. 19, 248. telpa
Tel. 228320

№ 4.15.00.149 01.00

(Vai, kas notiek, kad jūs iekrītat kā dziļā kaislību akā kādas personas, vietas, sporta veida, spēles, pārliecības dēļ, un jūsu sirds sāk daudzies un prāts jūs atstāj.)

I cēliens

KAISLE

(Es domāju, ka tevi milu. Tā vai citādi - kas tu esi?)

Te nu ir tas lielais "AK" un "JĀ JĀ JĀ", ko tu esi gaidījis. Jo tu esi atradis kaut ko vai kādu un tici, ka tas ir labāks, pievilcīgāks, gudrāks, lielāks, brīnišķīgāks par visu, ko agrāk esi zinājis.

Kaisle nav grēks, tā ir nepieciešamība, lai ar to kā ceļvedi mēs iedomātos savu ķermeni kustamies, kur tam paredzēts: ar kājām mēs varam skriet maratonus, ar rokām pacelt smagumus, mūsu acis var mirdzēt zvaigznes un varam dejot aizraujošu tango. Un tu domā: *Man nav nepieciešams ēdiens un miegs, man nevajag neko citu kā palaiķam pasūķāt atsvaidzinošu piparmētru konfekti.*

Tu esi vislabākais, kas ar mani jēkad ir noticis, laikam tāpēc, ka tikai tagad tu esi ienācis manā dzīvē.

II cēliens

EIFORIJA

(Vai: Urā, nu tu esi mans!)

Tu gan iekšēji, gan ārēji jūties divaini. Tu jūti, ka varētu izdarīt visu ko un neviens neuzdrošinātos par tevi smieties.

Šo mīlestību tu glabāsi kā dārgumu. Tu to neieliksi pagrabā blakus savai airēšanas mašīnai vai kādiem vingrošanas rīkiem. Un tu neuzskatīsi šo mīlestību kā pašu par sevi saprotamu, jo tas ir vislielākais grēks. Un tu saki: Es jūtos tik labi, tik stiprs, pat pievilcīgs, un ar šo izjūtu es varētu iemācīties dzīvot. O, dziedāsim, dejosim un ēdisim mikstu biezeni, kurā maz taukvielu!

Ak, prieks! Ak, sajūsma!

Bet ko tad, ja es tam visam neesmu piemērots? Es neesmu tam visam piemērots. Es esmu sīks, netīrs traipiņš uz pasaules

sienas un redzu, cik šī siena slikti nokrāsota! Man kļūst ļoti, ļoti bail.

Varbūt tas ir tāpēc, ka sācies trešais cēliens, saukts:

III cēliens

BAILES

Tās rodas tad, kad sākas šaubas, kad prāts atgriežas atpakaļ no "pastaigas", uzklīdz sirdij, apklusina to un izveido par jauku atpūtas krēslu un ļauj bijušajai vainas izjūtai, neveiksmei un atmiņām tajā apsēsties, lai iesaistītos jaukā bridža spēlē.

Pār tevi valda bailes. Ja tas, ko tu mīli ir cilvēks, tu baidies viņa acis izskatīties muļķīgs. Ja tu esi aizrāvis ar kādu sporta veidu, tu baidies izskatīties muļķīgs daudzu cilvēku acīs.

Un tu sāk domāt:

ak, nē. Ko tad, ja man nav taisnība? Ko tad, ja manai sirdij ir aizsegi, ja tie ir bijuši arī pirms tam, patiesībā tai viscaur bija uzlikti tumši, smagi ielāpi. Kā gan citi var mani mīlēt, ja es pats sevi nemīlu? Domāju, ka es sevi milu, vienīgi ir dažas ķermeņa daļas starp manu galvu un pēdām, kuras varētu uzlabot. Es jau sevi nepazeminu, man ir radnieki, kas to dara.

IV cēliens

RIEBUMS

(Un savādā vēlēšanās ēst visu, ko redzi, slēpties istabā un skatīties vecas filmas ar vidusskolas draugiem.)

Tagad ir laiks, kad tu saki katram, kas klausās: ko, pie velna, es vispār daru? Ja tu kādu mīli, vispirms tu ienīsti viņa redzamākos trūkumus, pēc tam jau sāk ienīst arī labās īpašības. Ja tevi aizrauj skriešana, tu sāk ienīst kalnus, ietves un sliktu laiku. Bet drīz - visu, kas līdzinās mazam ciniņam, asfaltam vai vieglam vējiņam.

Nevaru ticēt, ka reiz teicu, ka esmu tā jūties, es būšu sapņojis! Pagaidiet, TAS

NAV SAPNIS, TĀ IR ŠAUSMU FILMA.

Vai es domāju - tā ir mīlestība? Vai par to tev stāstīja, kad tu biji 11 gadus vecs un naivs? Vai 32 gadus vecs un vēl naivāks?

V cēliens

PATIESĪBA

(Mīlestība ir smags darbs. Un kādreiz tas var darīt sāpes.)

Mīlestība ir spēle. Ja tev neviens agrāk nav stāstījis, uzzināsi tagad. Mīlestība ir spēle un ja tu spēlē, vai nu uzvari, vai zaudē, vai arī tevi izmet laukā pirms spēle beidzas. Nav bijušas pietiekoši stipras saites. Varbūt tu zaudēsi, bet iegūsi kādu nozīmīgu atziņu no tā visa (kaut vai - tas izskatās pārāk labi, lai būtu patiesi). Ir viegli kādu mīlēt, ja tev nav jāpapūlas. Grūtāk, ja tas kaut ko no tevis prasa, iespējams, tu baidies otram dot.

Dod tomēr.

Sirds ir viselastīgākais muskulis. Tas ir arī muļķīgākais. Tomēr, ja tu esi sapratis, ka mīlestība, kuru esi atradis, tev ir vajadzīga, turi to ciet, kliez par to. Ja tā nav, varbūt jums vajadzētu palikt tikai labiem draugiem.

VI cēliens

FINĀLS

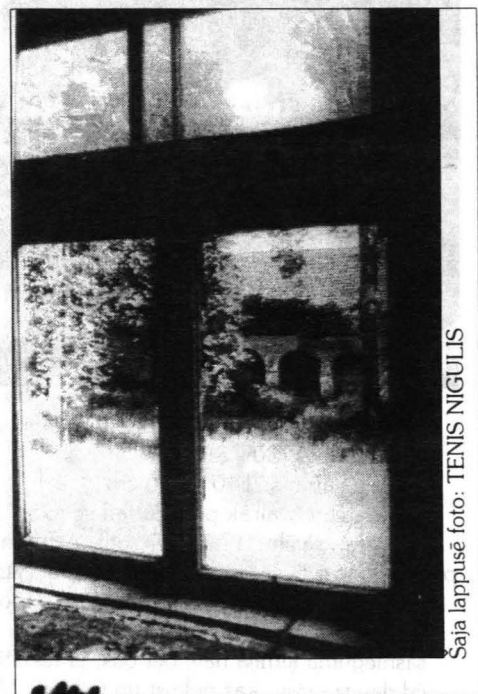
(Zināma arī kā vissvarīgākā un lielākā daļa no "visas šīs lietas".)

Tā ir mīlestība, tik prasīga, barojoša un grūta cik vien tā tāda var būt, un tik stipra un gudra, cik tā tevi spēj veidot. Ir kaut kas, ko tu vari gūt no savstarpējās saistības. Tu gūsti atalgojumu, ja paliec, kaut labāk gribētu aiziet. Un dažkārt tu kāp kalnā, kaut gribētu slidēt lejā. Tā tev mīlestība uzmetas kā putns uz pleca. Un tu to nedzen prom...

Jūs griežaties DEJĀ.

Dejojiet tik!

No žurnāla "Vanity Fair" 1993. gada oktobra numura tulkojusi LINDA VAITS

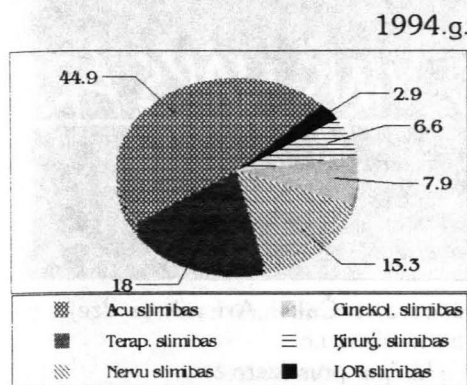
KATRS OTRAIS STUDENTS IR SLIMS

Ar katru gadu, kā informēja Studentu poliklinikas galvenā ārste Rita Skujeniece, pirmkursnieku veselības stāvoklis nemitīgi pasliktinās. Šogad jau pusei studentu profilaktiskajās apskatēs tika konstatētas slimības. Lai uzlabotu situāciju, poliklinika rektoram iesniedza projektu "Veselības aizsardzība".

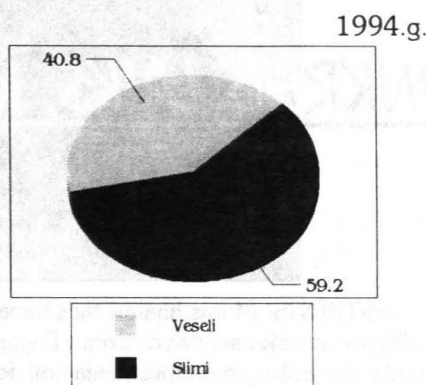
Pirmā kursa studenti šogad negaidīti labi apmeklēja profilaktiskās apskates - 95%. Tāds rādītājs sen nav bijis. Tika izdarītas kompleksās apskates, kurās piedalījās visi speciālisti. Tās tiek veiktas arī tad, ja studentam ir medicīniskā izziņa, jo ārsti gada laikā ir pārliecinājušies, ka tā nesniedz patiesos datus par veselības stāvokli - apzināti vai neapzināti tos noslēpj. Izrādījās, ka no 1000 apskatītajiem pirmkursniekiem 592, tātad mazliet vairāk nekā pusei, ir atrastas saslimšanas. Salīdzinot

SASLIMŠANU STRUKTŪRA PA SLIMĪBU PROFILĒM (%) LU PIRMĀ APMĀCĪBU GADA STUDENTIEM

LU PIRMĀ APMĀCĪBU GADA STUDENTU SASLIMSTĪBAS RĀDĪTĀJI PĒC PROFILAKTISKO APSKAŠU REZULTĀTIEM (UZ 1000 APSKATĪTIEM)

ar pagājušajiem gadiem, studentu veselības stāvoklis lēnām, bet tomēr pasliktinās.

Analizējot saslimstības struktūru, visvairāk - 44.9% ir acu slimības, 18% - terapeitiskās, 15.3% - nervu, 7.9% - ginekoloģiskās, 6.6% - ķirurģiskās un 2.9% - LOR slimības. Acimredzot redzes traucējumi rodas jau skolas gados, kam par iemeslu varētu būt vairāki faktori - nepietiekams apgaismojums, ilgstoša televizora skatīšanās, mācīšanās guļot, vitamīnu trūkums un, iespējams, pārmērīgi liela mācību slodze.

Gadu no gada arvien vairāk pasliktinās arī studentu vispārējā fiziskā sagatavotība un fiziskās attīstības rādītāji - svars, augums, krūškurvja apkārtmērs un krūškurvja ekskursija (attālums starp maksi-

mālo ieelpu un izelpu) - tikai vienai meiteinei no visiem 1000 studentiem tas bija 12 cm, ļoti labi. Bez tam, sevišķi meitenēm, ir cēlies vidējais svars. Zēni ir fiziski vāji attīstīti, maz ir sportiska tipa puisi - ne tikai nav nekādu muskuļu reljefu, bet ir jau arī krūškurvja attīstības traucējumi. Pēc Ritas Skujenieces domām, tas ir tāpēc, ka mazinājusies fiziskās aktivitātes loma jauniešu dzīvē un acimredzot arī vidusskolās tai tiek pievērsta arvien mazāka uzmanība. Iespējams, ka students tagad ir vairāk noslogots, nav iespēju un vēlēšanās ar sportu tik daudz nodarboties. Tagad, kad fizikultūras nav obligātas, jārada tādi apstākļi, lai sporta, vingrošanas vai treniņu zāles atrastos tuvu mācību iestādēm un darbotos studentam pieņemamā laikā,

nevis pēc noteikta nodarbību saraksta.

Rita Skujeniece uzsver, ka ārstu uzdevums mācību laikā ir nepieļaut studenta veselības stāvokļa pasliktināšanos, noturēt to vismaz pašreizējā līmeni un labākajā gadījumā, protams, uzlabot. Tāpēc iesniegtajā projektā tika izteikts priekšlikums izveidot dienas stacionāru, kur varētu saņemt injekcijas, masāžas un nepiespiestā atmosfērā pāris stundas vai pat vairāk pagulēt, atslēdzoties no ikdienas slodzes. Agrāk Universitātes sanatorija - profilaktorijs bija kinoteātra "Teika" rajonā, taču no mācību vietas tas tomēr ir tālu, un projektā tika ieteikts to ierīkot tuvāk centram.

Pašreizējās Studentu poliklinikas telpas pieder RTU Rīgas Biznesa skolai, un tā ir atsūtījusi vēstuli ar lūgumu atbrīvot šīs telpas. Tāpēc laikus jāskatās domāt par citu telpu meklēšanu un ierīkošanu medicīnas iestādes vajadzībām.

Tika ieteikts arī priekšlikums 1. kursa studentiem ieviest obligātas lekcijas par veselības jautājumiem - personīgā higiēna, dzimumjautājumi, ģimenes plānošana, vide, barība utt., jo "jaunietis ir jāiemāca kopt, uzturēt savu veselību, pašsajūtu un darbaspējas. Tas nenāks pats no sevis, tas jāattīsta regulārā un grūtā darbā." Būtu vēlama psihologa palīdzība un poliklinikas štatos arī tāda specialitāte kā sanitārais ārsts. Līdz šim tādi strādāja SES (sanitāri epidemioloģiskajā dienestā), kas apsekoja kopmitņu sanitāro stāvokli. Taču tas bija diezgan paviršs darbs. Šāds ārsts pārbaudītu mācību apstākļus, pārskatītu studentu slodzi un sadarbotos ar vides ekoloģijas organizācijām.

Rita Skujeniece uzsver: "Šodien un turpmāk jānodarbojas ar profilaksi, mazāk ar ārstēšanu, un es palieku cerībā, ka, realizējot šo projektu, visi kopā panāksim jēdziena "veselība" kā cilvēka garīga, tipiska un sociāla labklājība realizāciju."

INESE SIKSNA

<p>ADRESE: Skolas ielā 10 Tel. 283404</p>	<p>№ 4.8.00.44 7.00</p>
---	-------------------------

ua

Bija vakars. Puskrēsla. Gāju pa koju gaiteni (tālu nebija jāiet), tad nemanāmi ieslidēju 89. istabiņā (iepriekš piekļāuvējot). Nonācu tabakas dūmu titā telpā, tomēr izdevās saskatīt, ka pie galda ar alus pudelēm sēž diezgan daudz vīru (aptuveni 5 gab.). Viņi pamāja ar roku un laipni aicināja piesēst un patērzēt. Tā viss sākās...

ALDIS: Jūs un kopmitne. Kā tas saistījās? Kādi jums bija sākotnējie uzskati par kopmitnēm, un vai tie ir mainījušies, jums šeit dzīvojot?

KALVIS: Es šeit ātri iedzīvojos, viss bija normāli.

ALDIS: Vai tev palīdzēja tavs dzīves stils, vai apkārtējie cilvēki, kas šeit dzīvoja?

KALVIS: Gan viens, gan otrs.

ASTRONS: Es arī kādreiz dzīvoju Teikas kopmitnēs, bet pēc tam tiku pārcelts uz šejieni. Lai gan es labi biju iedzīvojies tur, uzskatu, ka šeit arī esmu labi iedzīvojies.

ALDIS: Alkohols ir stimulējošs līdzeklis vai nav?

ASTRONS: Tas atkarīgs no konkrētiem brīžiem un arī apstākļiem, kas izveidojušies, no garīgā stāvokļa arī. Ir brīži, kad alkohols tiešām ir nepieciešams, lai varētu noorganizēt foršu pasēdēšanu, parunāt, padziedāt un varbūt vēl kaut ko, kaut vai, teiksim, tenisu uzspēlēt u.tml. Bet varbūt tas arī nav vajadzīgs?

PUISIS N, kurš nenosauca sevi vārdā: Manuprāt, ir divas studentu kategorijas. Vie-

NAV KONKRĒTS LAIKS, KAD VIŅŠ NĀKS ĀRĀ

na ir tā, kas studēšanu tieši saista ar dzeršanu, jo ir tāds teiciens: "Kas tas par studentu, kurš nedzer." Ir otra daļa, kas studēšanu vairāk saista ar mācībām. Protams, var iedalīt arī citādi: kopmitnēs dzīvojošie studenti un pārējie. Arī ikdienā var just atšķirību. Protams, pastāv izņēmumi. Bet pārsvarā tā ir.

ALDIS: Mani vienkārši piesaista tas, ka jūs te kopmitnēs esat tāda sūniņa, kas pulcina ap sevi līdzīgi domājošus cilvēkus. Apmēram kā radoša komanda - jūs spēlējat, dziedat.

KALVIS: Mums mums te ir dzejnieks (norādot uz Astronu).

ALDIS: Man šķiet, ka tavi darbi ir publicēti.

ASTRONS: Jā, es esmu publicējis savu dzeju. Šogad man arī iznākusi grāmata "Izredzētie".

ALDIS: Kādos preses izdevumos var lasīt tavu dzeju?

ASTRONS: Šī gada sākumā laikrakstā "Literatūra un Māksla", vēl arī "Izglītībā un Kultūrā". Ir bijušas publikācijas arī vietējās avīzēs - Preiļu raj. "Novadnieks", "Zemgales Avīze". Dzejas dienās piedalījos Jelgavā.

PUISIS N: Kad Astrons dzīvoja Teikas kopmitnēs, mēs rīkojām dzejas vakaru. Arī nebija slikti.

ASTRONS: Mums bija arī tāds variants - "dzīvā" mūzika ar "dzīvo" dzeju. Pagājušā gada decembrī, manuprāt, bija ļoti foršs pasākums - Pedagoģijas fakultātē piedalījās 5 dzejnieki un 2 mūziķi. Dzejnieki lasīja dzeju, un mūziķi improvizēja. Dzejnieki - Juris Krauklis, Maira Asare, Andris, mūziķi - Armands Baltiņš, Helvijs Stengrēvics. Šis pasākums man ilgi paliks atmiņā, es domāju, ka uz visu mūžu. Tas bija pirmais tāda vēriena pasākums.

ALDIS: Skatoties uz alus pudelēm, kas atrodas te uz galda, man gribas jautāt - vai dzejai ir kaut kāds sakars ar alkoholu?

ASTRONS: Jā.

KALVIS: Viena meitene teica, ka viņam gandrīz visi dzejoli par dzeršanu.

ASTRONS: Tā nu gluži nav. Ir, protams, dzejoli, kas rakstīti gan skaidrā, gan uz paģirām, gan esot pillā. Tas ir pilnīgi dabiski - dzejolim taču nav konkrēts laiks, kad viņš nāks ārā. Viņš nāk tad, kad viņš nāk.

KALVIS: Vēl man kāds teica, ka Astrons

esot otrs Čaks. Arī raksta dzeju par tramvajiem u.c.

Un par prusakiem arī.

KALVIS: Nolasīsim kādu dzejoli par prusaku (pats vakarā uzspēlēt ģitāru).

ASTRONS:

Prusaks.

Sēžu krēslā -

Un manā galvā domas raisās.

Uz galda malas apsēdies

Uz vakariņām prusaks blenž.

Tas lēni rāpo, aplūko

Katru manu kriksi.

Bet, kad es roku pastiepu

Tas alā iesprūk fiksi.

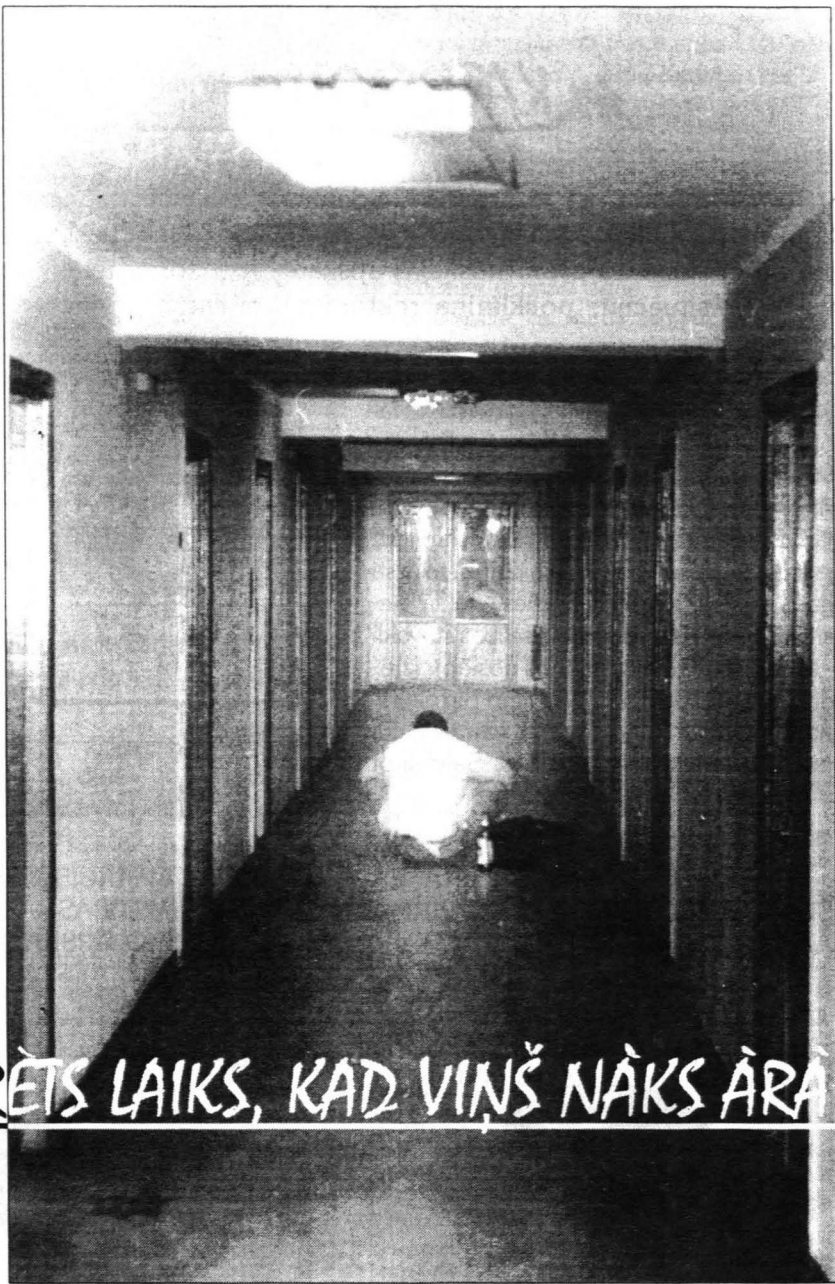
Un atkal krēslā sēžu es

Uz mana galda prusaks atkal parādās.

Es nesaprotu...

PUISIS N1: Tas man liekas tieši par koju dzīvi.

ASTRONS: Nezinu. Varbūt. Bet tad, kad es šo dzejoli rakstīju, es kojās nedzīvoju. Biju nule kā beidzis vidusskolu. Bet tajā dzīvokli, kur es dzīvoju, bija līdzīgi apstākļi kā kopmitnēs.

ALDIS: *Kāda jums ir attieksme pret tiem studentiem, kas Universitātē izvēlējušies tādas perspektīvas specialitātes kā, piemēram, ekonomika, jurisprudences. Viņi vecākajosursos vairāk vai mazāk pelna naudu.*

ASTRONS: Teikšu pilnīgi atklāti - katram ir tiesības uz savu izvēli. Es viņus nenosodu, bet neatbalstu. Ja izvēlējās tādu dzīves ceļu, lai iet pa to.

ALDIS: *Ko pēc jūsu domām nozīmē "labi dzīvot"?*

PUISIS N1: Katrā ziņā naudiņa nevienam nav par lieku. Nauda ir līdzeklis, kā piepildīt savu mērķi.

ASTRONS: Naudas vajag tik daudz, lai nevajadzētu rūpēties par katru ēdiena kumosu un katru sīku lietu. Man vajadzētu tik daudz naudas, lai es varētu nodarboties ar to, kas man patīk - savu radošo darbu, vai kaut ko citu. Arī kādreiz izklaidēties. Nauda nav galvenais, tā ir vajadzīga, lai varētu dzīvot.

ALDIS: *Jūs dzīvojat kopmītnē; viens gadu, viens pusgadu. Varbūt ir kaut kādas leģendas par cilvēkiem, kas šeit dzīvojuši?*

KALVIS: Protams, ka ir. Leģenda ir Sekretārs, kurš agrāk dzīvoja manā istabā, bet es viņu nepazīstu. Nākošā leģenda ir Astrons.

Tā ir staigājošā leģenda.

ALDIS: *Kalvis teica, ka Astrons ir Čaks. Es skatos, ka te ir Veidenbauma fotogrāfija pie sienas? Vai ir arī kāda saistība ar foto?*

ASTRONS: Es pats jutu zināmu saistību ar Veidenbauma motīviem, ar šo anarhistisko ievirzi.

VIŅŠ NĀK TAD, KAD VIŅŠ NĀK ...

ALDIS: *Tev nav bijusi tāda doma iekārtot līdzīgu dienasgrāmatu kā Veidenbaumam?*

ASTRONS: Es esmu absolūti nekonkrēts cilvēks, un tādā veidā rakstīt dienasgrāmatas man vienkārši neiznāk.

ALDIS: *Bet kaut kādu līdzību tu tomēr saskati ar šo cilvēku?*

ASTRONS: Jā. Zināmā mērā jā. Mazliet varbūt no hedonisma. Es uzskatu, ka cilvēkam dzīvē vajag izbaudīt visu, ko vien šī dzīve dod, un to vajag darīt, kad cilvēks ir jauns.

ALDIS: *Pēc plakātiem pie sienas noprotu, ka jūsu aizraušanās ir smagā mūzika.*

ASTRONS: Nē, visiem nav.

Ir latviskā mūzika, ir tautas mūzika.

Bet tā jau visa ir latviska mūzika.

KALVIS: Man liekas, kopš mēs te ieradāmies, arī "Nirvana" drīz kļūs latviska. (Ienāk Egils.)

ALDIS: *Sveiks, Egil!*

EGILS: Čau!

ALDIS: *Kā labi iet? Varbūt tu mums varētu pastāstīt kaut ko jaunu?*

(Viņš, neko nepasakot, aizmūk.)

PUISIS N1: Visās kopmītnēs, vismaz cik es zinu, gan Teikā, gan Bullu ielā vienmēr atradīsies kāds cilvēks, kurš māk spēlēt ģitāru. Vienmēr būs kāds cilvēks, kas raksta

dzejoļus, un visās kopmītnēs atradīsies meitenes.

ALDIS: *Es pirms Kalva nebiju neko dziedājis tik labā izpildījumā.*

PUISIS N3: Nu kāpēc? Mums kojās ir grupa, kas spēlē akordeonu, ģitāras, bungas u.c. Katru nedēļu viņiem notiek mēģinājumi, tāpēc balles nenotiek.

ALDIS: *Vai jūs, Kalvi un Astron, kopā negribat izveidot kādu radošu sadarbību? Kalvis no muzikālās un Astrons no dzejiskās puses.*

ASTRONS: Mēs ar Kalvi praktiski esam pazīstami divus mēnešus, un es domāju, ka laiks rādīs. Jo vairāk kaut kas jauns, jo vairāk jauna iegūst, jo vairāk radošas darbības, vairāk kustības uz priekšu, līdz ar to dažādāka dzīve. Varbūt uzdziēsim?

(Dzied "Kalifornijas sapņus".)

ALDIS: *Mēģinājumi ir bijuši?*

ASTRONS: Bija dzejas vakari.

ALDIS: *Jūs zināt, ka lejā apakšā ir brīva telpa, taču vai nu komandante, vai vadība ir uzlikusi veto, ka tur nedrīkst taisyt balles.*

PUISIS N2: Nu vispār drīkst, bet nav kas uzņemas to materiālo atbildību. Kas paņem telpu, tam arī jāmaksā par visu to, kas tur notiek. Tas nav reāli. Ja kāds izmanto tur gāzes plīti, neies jau maksāt 20-30 latus par neko, kaut vai tur ir bijuši 5 cilvēki, kas tur tikai godīgi pasēdējuši. Tas ir neloģiski. Viss tiek pieskaitīts tam, kas riko svinības.

ALDIS: *Ja nemaldos, tad tu esi jauno literātu apvienībā?*

ASTRONS: Diemžēl tur vairs nav tās radošās dzirksts, kas bija agrāk.

ALDIS: *Vai tu zināmā mērā nesaskati šīs izmaiņas radošajā plāksnē saistībā ar naudu?*

ASTRONS: Tam nav nekāda sakara ar naudu. Jauno literātu apvienība nekad nav bijusi kaut kāda peļņas organizācija. Agrākos padomju laikos, apvienība daudz ko organizēja, varbūt palīdzēja izdot jauno autoru grāmatas. Bet tas darbs toreiz tiešām bija tā vērts, jo toreiz bija daudz stingrāki kritēriji.

ALDIS: *Jūs zināt, ka perspektīvā uz 1995. gada septembri plānota maksas studiju ieviešana. Kāda ir jūsu attieksme pret to? Un, pārfrāzējot Jura Podnieka filmas nosaukumu - vai viegli būt studentam?*

PUISIS N1: Ja studentus materiāli nepabalsta, tad studentam tomēr nav tik viegli. Runājot par kredītiem, es domāju, ka citas alternatīvas nav. Tas ir diezgan pieņemams variants.

ASTRONS: Pret vispārējo maksas studiju ieviešanu mana attieksme ir tikai noraidoša. Tiesa, vēl nav zināms, cik liela būs maksa. Ja nemaldos, bija paredzēts 10%-90% no tās summas, ko valsts iztērē viena studenta mācībām gadā, respektīvi, 600 lati. Bija

tāda runa, ka maksa par studijām gadā varētu būt 60-540 lati. Es saprotu, ka Universitātei ir grūti, daudziem mums ir grūti. Bet vai tā ir izeja? Valstij tomēr ir jārupējas par savu pilsoņu izglītību. Daudzi topošie studenti dzīvo nabadzībā. Es domāju, ka diemžēl valsti viņu ir vairākums. Vai viņi visi spēs samaksāt par studijām? Varētu ievest kredītu sistēmu kā daudzās valstīs, bet, vai tas būs atrisinājums, es nezinu.

KALVIS: Ja būs par maksu, tad juristu un ekonomistu tāpat būs pilns kursis, bet ģeogrāfu nebūs.

ASTRONS: Es domāju, ka šis jautājums par maksas studijām pagaidām ir izteikts tikai Universitātē. Princīpā studenti un deķāni vēl nav piekrituši. Tas ir tikai projekts. Es domāju, ka nekādā gadījumā to nevar pieņemt. Es uzskatu, ka šīni gadījumā savs vārds būtu jāšaka valstij. Jānodrošina, lai viņi varētu apmaksāt studentus par simbolisku maksu, bet nevis Ls 60-540 gadā. Atvainojiet, bet kurš varēs samaksāt Ls 540. Dažam pat būs grūti samaksāt Ls 60.

PUISIS N: Vēl varētu būt runa par to, kādā līmenī šīs studijas apgūst, cik lielas būs dotācijas vai stipendijas. Bet nevis uzreiz ne no šā, ne no tā jāmaksā.

PUISIS N1: Bet ir vēl viena problēma. Students, protams, studē, bet viņam ir arī jādzīvo. Lai dzīvotu, jāsamēklē darbs, bet vai var šo darbu savienot ar mācībām? Bet vai no darbā pavadītā laika necietīs mācību kvalitāte?

KALVIS: I kursā to nevar atļauties, IV jau nu gan.

PUISIS N1: Kā nu kurā fakultātē.

PUISIS N2: Jā, tas arī.

PUISIS N1: Te varētu būt atbilde uz jautājumu - vai viegli būt studentam. Es domāju, ja studentam ir darbs, kuru var apvienot ar studijām un tas ir normāli apmaksāts, tad ir vieglāk. Bet, ja nav darba, nav naudas, un arī vecāki nav "biezie", tad students nevar atļauties kaut kādu papildkursu.

PUISIS N2: Man šķiet, ka tā arī varētu būt noteikts skaits, kam jābūt par maksu un kam bez maksas.

Domāju, ka kādas pārmaiņas būs katrā ziņā. Ceru, ka uz labo pusi.

*Kopmītnē dzīvo, žetonu par asprātību saņēmis un par dzīvi parunājis
ALDIS ZELMENIS,
tekstu atšifrēt palīdzējusi
INESE SIKSNA,
kādā brīdī fotografējis
TENIS NIGULIS*

VISIEM DATORMĪLIEM (un arī parējiem)

10. decembrī, pasaulē pirmās programmētājas lēdijas Adas Lavleisas dzimšanas dienā, notiks desmitā Latvijas programmētāju diena.

Piektdien, 9. decembrī un sestdien, 10. decembrī 10.00 - 18.00. izstāde (jaunākais datorzinātnē) Raiņa bulv. 19.

Ieeja brīva.

Sestdien, 10. decembrī

10.00 Datorikā ieinteresēto firmu (apm. 40) reprezentācija, spēles Raiņa bulv. 19, Aspazijas bulv. 5 un firmu datorsalonus. Ieeja brīva.

13.00 Lēdijas Adas Lavleisas un Čarļa Bebidža prēmijas laureātu apbalvošana. Lekcijas un diskusijas par jaunākajām datorikas problēmām LU Lielajā aulā.

Ieeja brīva.

Uz lekcijām pieteikušies:

SWH/Rīga prezidents Valdis Lokenbahs - lekcija "SWH informatīvās sistēmas".

IBM biroja Latvijā pārstāvis maģistrs Juris Uzulāns - lekcija "Jaunā OS/2 versija 3 (WARP)".

Firma SimSS - par Hewlett Packard.

Firma Computerland Rīga.

Žurnāls "Datortehnika".

AS "Diena".

LU profesors Teodors Cirulis - par Latvijas izcilā matemātiķa Eduarda Riekstiņa dzīvi un darbiem.

18.00 Balle Rīgas Latviešu Biedrības namā Merķeļa ielā 13.

Ieeja ar ielūgumiem.

Interesēties LU Fizikas un matemātikas fakultātes Datorikas nodaļā Rīgā, Aspazijas bulv. 5, 1. stāvā 129. telpā. Tālr. 223832.

EDMUNDA BUNKŠES

LU adjunktprofesora,

Delavēras Universitātes (ASV) profesora

lekcijas un semināri

Ģeogrāfijas fakultātē

21. novembris Kultūrģeogrāfija Alberta 10, Lielā auditorija

Lekcijas: 10.30-12.00, 12.30-14.00

22. novembris Ģeogrāfijas idejas un koncepcijas Alberta 10, Lielā auditorija

Lekcija: 10.30-12.00

Seminārs: 12.30-14.00

23. novembris Kultūrģeogrāfija Alberta 10, Lielā auditorija

Lekcijas: 10.30-12.00, 12.30-14.00

24. novembris Ģeogrāfija un mūsdienu pasaule Alberta 10, Lielā auditorija

Seminārs 10.30-12.00

25. novembris Ieskaite pl. 10.00-13.00 Alberta 10, 46. auditorija

21. novembris 9.00-10.00 Tikšanās ar fakultātes personālu Alberta 10, Sēžu zāle.

Interesētus lūdz pieteikties pie Ekonomiskās ģeogrāfijas katedras sekretāres E. Apsites līdz 17. novembrim. (tel. 334765)

HEI, DEJOTKĀRAIS (-KĀRĀ)!

Ja tev lācis nav uzkāpis uz kājas, tad tu vari dandarot.

Ja tu tiešām to gribi, tad atnāc - parunāsim. Dandarošanās iespējas ir dažādas:

1. un visnopietnākā - tu vari nopietni nākt uz nodarbībām, apgūt tautas dejas pamatus, dabūt kreditus, atzīmes, parakstus, papirus utt...

2. un daudzsološākā - tu vari nākt, lai draudzētos, cerētos, solītos un, iespējams, dabūtos,

3. un dandariģākā - tu vari čakli dejot, dejot un dejot, līdz esi dejā līdz ausim iekšā.

Pārrunas ar dejotkārajiem - pirmdienās no 18.30, LU Fizikas un matemātikas fakultātes telpās (kinozālē), Zēļu ielā 8. Ziņas arī pa tālruni - 222976.

Dandaru vadītājs - Ernests

L. U. T. K.

CEĻOTGRIBĒJĀJI!

LU Tūristu klubs katru nedēļas nogali rīko ekskursijas pa Latvijas, Lietuvas un Igaunijas skaistākajām vietām, piemēram, uz Kolku, Sāmsalu vai Klaipēdas jūras muzeju. Braucam uz daudzām Eiropas valstīm un uz Nepālu. Izīrējam laivas, plostus, teltis u.c. inventāru. Tuvāka informācija LU Tūristu klubā Raiņa bulv. 19, 115. istabā vai pa tālruni 223114.

RĪGAS CEĻOJUMU UN EKSKURSIJU BIROJĀ

(Smilšu 10, t. 225287)

var iegādāties *starptautiskās jaunatnes kartes*, kuras uzrādot iespējamas atlaides ārzemēs un Latvijā:

- AGFA fotosalonā
- Rīgas Ceļojumu un Ekskursiju birojā
- Baltic International Airlines
- salonā "Paija"
- RTU peldbaseinā
- jauniešu kafejnīcā - klubā KABATA
- Rīgas Jaunajā Teātrī
- Dekoratīvi Lietišķās Mākslas muzejā u.c.

Kartes cena Ls 4.

Rīgas Ceļojumu un Ekskursiju Birojs (Smilšu 10) organizē 6 mēnešu *gidu kursu* par Ls 60.-. Par maksu individuāli sarunāt, kā arī uzzināt tuvāku informāciju var, uzgriežot telefona numuru 222271. Pēc kursu beigšanas piedāvā darbu.

HEI, RAKSTĪKĀRAIS (-KĀRĀ)!

European journalist assembly

Nils Erik Erlemann

Mumsenstr. 13

22767 Hamburg/Germany

Tel: (0) 40/435239 & 4308323, Fax: (0) 40/4308323

The e.j.a. is a young German press agency under a students direction all over Europe. To improve our news network, we depend to recruit new correspondents in all European countries. Therefore we ask you to arrange for the publication of the enclosed e.j.a. advertising poster in your university.

"Universitātes Avīze"

Redaktore ILZE BRINKMANE

Tekstus rediģē: LINDA VAITS, GINTA LUKŠEVICA

Tekstus ievada: LAILA LAPSA, INESE ADIJĀNE

Datorsalikumu veido: ILZE STIKĀNE

Komercjautājumus kārtro: ALDIS ZELMENIS

Adrese: Raiņa bulv. 19, 110. telpa, Rīga, LV-1586

Tālrunis: 222944, fakss: 371-2-222944

Elektroniskais pasts: ua@sisenis.mii.lu.lv

Reģistrācijas apliecības Nr.535

Laikraksts iznāk divas reizes mēnesī.

Iespiests LU tipogrāfijā Baznīcas ielā 5, LV-1050, Rīga.

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta.

Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.